

Krajanské informace

Vydává Velvyslanectví České republiky v Pretorii ve spolupráci s českými krajany
v Jihoafrické republice

Náměty a příspěvky:

e-mail: RadkaHej@gmail.com

Fax: 012 5482765

Redakce neručí za obsah zaslaných příspěvků

poštovní adresa: Krajanské informace, P O Box 2708, Lonehill, 2062, JHB

Vážení a milí krajané,

Věříme, že si letošního krásného léta užíváte plnými doušky a že k těm krásným chvílím na pláži nebo u bazénu patří také naše Krajanské informace.

Čekají na vás nejzajímavější nejnovější zprávy, v Jihoafrických a českých městech zavítáme do husitského Tábora, v Číslech a údajích do dalších tří českých krajů.

Když se řekne plachta, tak si my Češi nepředstavíme jen plachetnici, která s napjatými plachtami brázdí hladiny sedmi moří, ale také Plachtu, tedy Jindřicha Plachtu, nezapomenutelného českého herce a spisovatele, kterému jsme dnes věnovali rubriku Osobností.

Víte jaké kšefty se považují za deset nejlepších kšeftů všech dob? Zkuste hádat. A nebo si neprodleně nalistujte Zajímavosti, kde se to dozvíte.

K pobavení přinášíme další pokračování oblíbených Sklářských humoresek a křížovku. Obojí jsou příspěvky od našeho, dnes už stálého, přispěvovatele, pana Jardy z Pretorie, za které moc děkujeme. Dále vtipy a Čeština.

V etiketě se ještě jednou budeme zabývat pánským šatníkem, tentokrát tím běžným. To abychom vám,

pánové, ušetřili starosti, jak si ten váš šatník správně vybavit a nikdy nemuset řešit ono otřepané „nemám / nevím co na sebe“.

Nechybí Vlastenecký kalendář ani Recepty, rozuzlení dalších mýtů ve Zdraví a pozvánka do kina.

Last but not least, rádi Vás na tomto místě odkazujeme na blog české novinářky Judity Matyášové, které jste, milí krajané, pomohli v jednom zajímavém historickém pátrání. Stačí přejít na následující internetovou adresu: <http://juditapatra.blog.cz/1202/dlouhy-let-na-trase-praha-goteborg-haifa-riga-cape-town-gottwaldov-praha>

Přejeme příjemné počteníčko

Vaše redakce

Z Obsahu

Inzeráty / Oznámení	2
Výběr zpráv	2
Jihoafrická a česká města	4
České osobnosti	8
Česká republika v číslech a údajích	10
Vlastenecký kalendář	11
Etiketa	12
ZÁBAVA	15

Čeština	15
Zajímavosti	17
Recepty	19
Zdraví	20
Kultura	22
Humor	22
Správná řešení	22

Inzeráty / Oznámení

110 let od smrti Dr Emila Holuba

Krajané, kteří by měli zájem si připomenout 110 leté výročí od smrti cestovatele Dr E. Holuba (zemřel 21.2.1902) jsou vřele vítáni na "**bring and do braai**" s taborákem.

Místo kam a kdy se dostavit:

Private property (2,5 ha) Plot 41, Timsrand Agr. Holdings, Centurion, Gauteng.

Sobota 10. března, 2012 kolem šesté odpoledne (18h00).

Daší details na požádání přes

email: bartab@iafrica.com nebo mobile: 073 177 6045

Villa Klara B&B nabízí ubytování v luxusně vybavených pokojích v srdci Johannesburgu v Northcliffu.

Guesthouse je vhodně situován velmi blízko nákupního střediska Cresta.

Ideální pro byznysovou klientelu díky své poloze. (CBD 15minut, Sandton 20minut, N1 7 minut, nemocnice 10 minut)

Pokoje mají WiFi spojení.

Pro více informací navštivte naši webovou stránku

www.villaklara.co.za

Rezervace: klara@villaklara.co.za či 011 478 2513.

Denně od: 08:00 do 17:00.

At Villa Klara, the customer always comes first.

Výuka češtiny a angličtiny od začátečníků až po velmi pokročilé, od dětí až po důchodce. Individuální přístup. Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobile 0824681401, phone 011 4682175, e-mail RadkaHej@gmail.com

Kvalifikovaná soudní překladatelka nabízí vypracování překladů z češtiny do angličtiny a z angličtiny do češtiny (případně z a do ruštiny a němčiny). Kontakt: Radka Hejmalová-Millar, mobile 0824681401, phone 011 4682175, e-mail RadkaHej@gmail.com

Naučte se šít jako profesionálky a oblékejte se podle svých představ.

KURZY ŠITÍ pro začátečnický i pokročilý

Individuální přístup a zdokonalení vašich dovedností jsou u nás zaručeny.

Specializujeme se také na **DESIGN A ZAKÁZKOVÉ ŠITÍ** svatebních šatů; večerních, business a vycházkových oděvů. Najdete nás v Centurion.

VOLEJTE 0834484795 – Petra

Výběr zpráv

***Z Václavského náměstí zmizí všechny stánky, Praha je nahradí vlastními**

Z pražského Václavského náměstí zmizí do konce roku všechny pouliční kiosky, rozhodli pražští radní. Od Nového roku by je mělo nahradit šest jednotných stánků, které budou nabízet zejména tisk, čerstvé pečivo a květiny. O tom, zda v nabídce zůstane i rychlé občerstvení, bude město teprve jednat.

Magistrát se rozhodl stánky odstranit kvůli plánovanému oživení Václavského náměstí.

Všichni stánkaři mají uzavřenou smlouvu s půlroční výpovědní lhůtou. Město tedy smlouvy vypoví tak, aby do konce roku všechny stávající stánky zmizely a mohlo je nahradit šest nových, které budou majetkem Prahy. Tak bude mít město možnost přesně stanovit, co se ve stáncích bude prodávat. Rozhodně by v nich nebyl například alkohol. Kiosky budou nabízet především tisk, pečivo a květiny. Praha bude své stánky pronajímat za tržní ceny kamenných obchodů.

Jedním z dalších důvodů stánky zlikvidovat, je i fakt, že jejich umístění v mnoha případech znevýhodňuje obchodníky z klasických obchodů.

***Češi budou moci mít dvojí občanství. Když získají cizí, neztratí české**

Kdo chce získat cizí občanství, tak už se zřejmě nebude muset vzdát toho českého. Dosud mohli dvojí občanství mít převážně jen ti, co žijí v manželství s cizincem. Stát také umožní snadněji získat občanství krajanům v zahraničí. Počítá s tím návrh zákona o státním občanství ČR, který připravilo ministerstvo vnitra.

Bude plně umožněna možnost dvojího státního občanství českým občanům, kteří dobrovolně nabudou cizí státní občanství. Podle současného zákona člověk získáním cizího občanství to české ztrácí. Nevztahuje se to ale na ty, kteří mají za manžela či manželku cizince.

Emigranti a jejich potomci se při žádosti o české občanství podle nového zákona nebudou muset vzdát svého dosavadního občanství, ani mít pobyt na území Česka. Nová právní úprava také nebude omezovat možnost zjednodušeného nabytí občanství pouze na osoby, které pozbyly české nebo československé občanství od 25. 2. 1948 do 28. 3. 1990.

Velký zájem o občanství je hlavně v krajaňských komunitách USA a Kanadě, celkově také v poslední době mezi zájemci výrazně přibývá potomků krajanů. Ministerstvo odhaduje, že v zahraničí žijí zhruba 2 miliony Čechů.

Občanům EU postačí k získání občanství jen tři roky trvalého pobytu.

Cizinci budou muset prokázat znalost českých reálií nebo prokázat, že tady byli po celou dobu trvalého pobytu. Bude se také zkoumat, jestli mají úzký vztah k Česku a jsou integrováni z hlediska pracovního, rodinného a sociálního.

Loni získalo české občanství 561 lidí z členských států EU, o rok dřív to bylo jen 275.

Zatím není rozhodnuté, zda si cizinci, kteří dostanou české občanství, budou moci podržet i své původní. Návrh zákona totiž obsahuje jak variantu, která to umožňuje, tak zachování současného stavu.

Zákon se věnuje i státoobčanskému bezdomovectví - tedy osobám, které nemají žádné státní občanství. Zruší se i ustanovení, podle kterého někteří Slovinci dlouhodobě žijící v Česku získávali české občanství za jednodušších podmínek.

Návrh zákona bude v první polovině března projednávat Legislativní rada vlády a poté kabinet Petra Nečase. Ministerstvo vnitra navrhuje, aby zákon začal platit od 1. ledna 2014.

***Pražské letiště má nejdražší obchody v Evropě, ukázal průzkum**

Nakupování v bezcelních obchodech na Letišti Praha se do peněženky zakousne nejvíce z předních letišť v Evropě.

Ukázal to průzkum německého autoklubu ADAC. Cestující si v Praze nejvíce připlatí za kosmetiku a alkohol. Nejlevnější nákupy jsou na londýnském letišti Heathrow. Srovnávací test německého autoklubu porovnával ceny v bezcelních prodejnách na 11 předních evropských letištích.

Test zjišťoval, za kolik zákazník na každém z letišť pořídí nákup složený z 12 produktů, zejména parfumerie, kosmetiky, alkoholu, sladkostí a tabáku. Zatímco v Praze nákup vyšel celkem v přepočtu na 565 eur (zhruba 14 200 Kč), totéž zboží v britské metropoli kontrolory stálo 436 eur (přibližně 10 950 Kč).

Největší cenové rozdíly ADAC odhalil u kosmetiky, alkoholu a cigaret. V prvních dvou kategoriích má Praha podle autoklubu nejdražší duty free shopy, tabák naopak vyjde nejlevněji.

Na ruzyňském letišti zaplatí pasažéři podle ADAC za litr značkového koňaku téměř 67 eur, zatímco v Londýně jim na stejnou láhev stačí jen 37 eur.

Podobně velký rozdíl byl i u cen kosmetiky. Na pražském terminálu stál krém přes 100 eur, v nedalekém Mnichově vyšel tentýž na 74 eur. Naopak na kartonu deseti balíčků cigaret jedné značky zákazníci na Ruzyni ušetří téměř 25 eur oproti Paříži, kde za něj zaplatí 58 eur.

ADAC test prováděl spolu s nizozemským autoklubem ANWB od srpna do listopadu loňského roku. Ceny porovnávaly také na letištích ve Frankfurtu nad Mohanem, Düsseldorfu, Římě, Barceloně, Amsterdamu, Bruselu a Vídni.

***Duka se stal v Římě druhým žijícím českým kardinálem**

Pro pražského arcibiskupa Dominika Duku, jehož papež Benedikt XVI. před měsícem jmenoval kardinálem, se stala sobota 18.2.2012 velkým dnem: ve Vatikánu převzal insignie náležející k novému titulu.

Duka v bazilice sv. Petra na shromáždění sboru kardinálů – konzistoři – dostal kardinálský klobouk zvaný biret, jmenovací dekret a kardinálský prsten. Ten symbolizuje svazek s církví a jsou na něm postavy apoštolů Petra a Pavla inspirované sochami před vatikánskou bazilikou, s osmicípou hvězdou uprostřed – symbolem Panny Marie.

Duka se do Vatikánu dostavil v kardinálském obleku jasně červené barvy s lemovanou klerikou, tedy dlouhým splývavým rouchem přiléhajícím k tělu, mozzettou (krátkým pláštěm přes ramena) cingulem (širokým pruhem látky na

přepásání) a malou kulatou čepičkou zvanou solideo. Bílé barvy jsou jen rocheta (volně roucho s rukávy sahající po kolena a na okraji často zdobené krajkou) a mitra (liturgická pokrývka hlavy špičatého tvaru).

Jak upřesnil tiskový mluvčí Arcibiskupství pražského Aleš Pištora, Duka si nechal ušít dvě kardinálské kleriky z kvalitních italských látek od dvou římských krejčích, kteří podobně jako mnozí jiní „o sobě tvrdí, že šijí i pro papeže“. Jak se lze dočíst na jejich webu, je všechno včetně obšití knoflíkových dírek ruční práce.

ZNAKY KARDINÁLA

1 Součástí znaku jsou tři pokrývky hlavy: solideo (malá pokrývka kruhového tvaru), čtyřrohý kardinálský klobouk (biret) a bílá mitra (liturgický čepičatého tvaru)

2 Bílá rocheta (volně liturgické roucho, které sahá po kolena zdobené krajkou. Pod rouchem tělo obepíná červený pás (cingulum)

nový znak Dominika Duky jako kardinála

3 Červeně lemovaná klerika

ČTK

Duka se také již dozvěděl, že dostal pod patronát kostel svatého Marcellina a Petra a jaký má služební titul – kardinálové se totiž stávají součástí kléru římské diecéze a dostávají titulární kostel, i když nadále sídlí ve svěřených diecézích či zastávají funkce v římské kurii. Získávají i vatikánské občanství a pas.

Kardinálové, jimž přísluší oslovení Vaše Eminence, jsou poradci papežů, a pokud jsou mladší 80 let, jsou povinni účastnit se konkláve, která výhradně volí novou hlavu

církve. Nyní vzhledem k věku, může volit papeže 108 ze 192 členů kolegia. Kromě 68letého Duky bylo v lednu jmenováno dalších 21 nových kardinálů, z toho 15 z Evropy, respektive sedm jen z Itálie. Další dva jsou z USA, následuje Kanadan, Brazilec, Ind a hongkongský Číňan.

Duka, který byl za komunismu vězněn, se řadí k někdejší kardinálům Josefu Beranovi, Františku Tomáškoví a Tomáši Špidlíkovi, kteří bojovali proti totalitním režimům a trpěli za svou víru. Česko má nyní kardinály dva. Prvním je Dukův předchůdce v čele pražské arcidiecéze Miloslav Vlk, který v květnu oslaví osmdesátiny a ztratí nárok účastnit se volby nového papeže. Fakticky tím bylo zajištěno, aby Česko neztratilo v této záležitosti svůj hlas.

..... a ještě jen pro zajímavost

*Žraloci loni na světě usmrtili 12 lidí, prý nejvíce za 20 let

Žraloci loni ve světových mořích připravili o život 12 lidí, nejvíce za posledních 20 let. Podle agentury Reuters to uvedli výzkumníci z mezinárodního střediska pro žraločí útoky při Floridské univerzitě. Nárůst obětí mořských dravců přičítají tomu, že lidé se více vydávali na moře v oblastech s hůře dostupnou lékařskou péčí.

Celkem žraloci na celém světě provedli 75 útoků, což přibližně odpovídá průměru za posledních deset let. Počet obětí byl však ve srovnání s rokem 2010 dvojnásobný. Tři smrtelné útoky registrovala Austrálie, po dvou ostrov Réunion v Indickém oceánu, Seychelské ostrovy a Jihoafrická republika. Žraloci zabíjeli také v Kostarice, Keni a Nové Kaledonii.

Obětí útoků byli ze 60 procent surfaři, z 35 procent plavci a z asi pěti potápěči. USA registrovaly 29 žraločích útoků, ale žádné ztráty na životech. Z lidí napadených žralokem mimo USA zemřel přibližně každý čtvrtý.

Člověk pro žraloka však nadále představuje mnohem větší nebezpečí než naopak. Podle biologa a ředitele střediska George Burgesse lidé v rybářských oblastech zabijí ročně mezi 30 a 70 miliony těchto mořských dravců

Zpracovala: Mirka Schullerová

Jihoafrická a česká města

TÁBOR

Tábor je město na jihu Čech na řece Lužnici. Se svými 35 tisíci obyvateli je po Českých Budějovicích druhým největším městem v Jihočeském kraji. Spolu se Sezimovým Ústím a Planou nad Lužnicí pak vytváří městskou aglomeraci se skoro 47 tisíci obyvateli. Město, jehož centrum je památkovou rezervací, je významným centrem turistického ruchu. Lákadlem pro návštěvníky je zejména historie husitského hnutí. Z geologického hlediska leží Tábor v Tábořské pahorkatině, která se nachází na rozhraní Třeboňské pánve a Vlašimské vrchoviny.

Název města a jeho ohlasy

Mezi českými lingvisty převládá názor, že z husitského označení města Tábor (vzniklého podle biblické hory Tábor) vzniklo obecné označení pro vojenská ležení, které se skutečně objevuje od 15. století a vyskytuje se i v polštině a maďarštině. Z něj pak vzniklo i označení pro stanové tábory k hromadné rekreaci dětí (dětský tábor, pionýrský tábor) a pak i pro rekreační pobyty s

vyšším luxusem ubytování a naopak pro koncentrační tábory.

Jiní lingvisté, převážně cizí, zastávají názor, že označení vojenských ležení pochází z turkotatarského slova *tabur*, znamenající vojsko v obranném postavení nebo vozovou hradbu, a do češtiny se dostalo přes maďarštinu.

Na planetě Mars se nachází impaktní kráter, který je pojmenován podle města Tábor. Nachází se na

souřadnicích 58,4°W × 35,8°S a má 19,5 kilometru v průměru.

Historie

Před založením města

Na místě současného Tábora je prokázáno osídlení z doby halštatské a laténské (mohlo zde existovat keltské oppidum ve 2. století př. n. l., ale není to příliš pravděpodobné). Zaznamenán byl i nález mince císaře Hadriána z doby římské.

Ve třináctém století zde nechal Přemysl Otakar II. postavit hrad Hradiště. Z roku 1368 máme doklad zdejších pánů Hněvka a Konráda. Pak mají oblast v moci páni z Ústí. V této době už stál kostel svatého Filipa a Jakuba pod hradem.

Husitský Tábor

Pomník Jana Žižky z let 1877 až 1884 přehlíží stejnojmenné ústřední náměstí

Tábor byl založen na jaře roku 1420 husity a pojmenován podle hory Thabor u Nazaretu, v dnešním Izraeli. Podle biblické Knihy soudců přikázala prorokyně Debora izraelskému vůdci Barakovi: "Sám Hospodin, Bůh Izraele, ti přikazuje: táhni hned na horu Tábor a vezmi s sebou deset tisíc mužů..." (Sd 4,6 (Kral, ČEP)). Barak ji poslechl a z této hory pak drtivě porazil kanánské vojsko.

Založení města navázalo na tradici husitských náboženských poutí na hory (např. hora Burkovák, 1419). Zakladatelé města (např. Petr Hromádka z Jistebnice), pocházející z celých Čech, byli odhodláni vytvořit nové společenství, odmítající lidské zákony a řídící se pouze zákonem Božím. Zpočátku zde byly realizovány ideály křesťanského komunismu, tedy dobrovolného společenství majetku. Nově příchozí odevzdávali všechn svůj majetek do kádí na náměstí. Takto sebraný majetek byl rozdělován mezi členy obce podle jejich potřeb. Teoreticky si byli všichni rovni, žili prostým životem bez přepychu, na pořádek dohlíželi čtyři zvolení hejtmani. Občané se nazývali *táborité*.

Táborská obec měla od počátku vlastní vojsko. Zkušení velitelé, hejtmani, cvičili táboryty v boji a zacházení se zbraněmi. Brzy poté táborské vojsko provádělo úspěšné výpady do okolí, dobylo a vyplnilo kláštery v Milevsku, Louňovicích a Zlaté Koruně. Uloupený majetek byl jedním z hlavních zdrojů příjmů táborského společenství. Dobyté kláštery a kostely táborité vypalovali. Jejich vnitřní zařízení, vzácné knihy, sochy i obrazy ničili a pálili, podpořeni ideou obrazoborectví. S nepřáteli zacházeli husité stejně nelítostně, jako katolická vojska s nimi.

Táborský komunismus vydržel jen asi půl roku, do podzimu 1420. Pak táborité začali vybírat dávky od vesnických poddaných a stali se tak feudální vrchností, která přijala zvyky jiných držitelů půdy.

Další vývoj a události

- Od roku 1437 byl Tábor královským městem. Tehdy mu byl také udělen znak: nad hradbami se dvěma věžemi se vznáší říšský orl s lucemburským orlem na prsou. Lucemburský orl byl pak nahrazen českým lvem.
- 1452 město se vzdalo sedmnáctitisícovému vojsku zemského správce Jiřího z Poděbrad, zavázalo se mu věrnosti. Táborská církev se podřídila arcibiskupovi Janu Rokycanovi. Mikuláš Biskupec z Pelhřimova byl uvržen do vězení.
- Na konci třicetileté války, po 5 dnech obléhání Švédy na jejich loupežné výpravě na jih Čech, byl 23. 8. 1648 dobyt Tábor.
- Císař Leopold I. schválil (3.11.1660) „*Aertikule táborských soukeníků*“ (což mělo význam pro rozvoj řemesel v českých zemích; např. je zde ustanovení o učních).
- Roku 1750 byl povýšen Tábor na město krajské a byl jím do 1848.

Deska na nádraží v Táboře připomíná návštěvu prezidenta [T. G. Masaryka](#) 21. 12. 1918

- V roce 1862 bylo v Táboře otevřeno (4.října) reálné gymnázium-první střední škola svého typu s výlučně českým vyučovacím jazykem v tehdejší rakouské monarchii.
- Na táborském náměstí byla 26. srpna 1877 za účasti 10 tisíc lidí odhalena Myslbekova socha J.Žižky. Byla však špatně odlita a nahradilo ji roku 1884 dílo sochaře Josefa Strachovského, dodnes zdobící náměstí.
- V červnu 1903 byla zprovozněna první česká elektrická železnice, elektrická dráha Tábor – Bechyně, kterou projektoval Ing. František Křížík. Její součástí jsou dva mosty, kovový železniční most přes Lužnici v Táboře na této trati pochází z roku 1902.
- V roce 1902 se konala v Táboře velká Jihočeská hospodářská, průmyslová a národopisná výstava (zahájení 2.srpna 1902) - největší podnik tohoto druhu na českém jihu. Soustředila pozornost celých Čech, Moravy a přilákala řady krajanů z ciziny.

- V roce 1906 se konala v Táboře akce světového významu – vůbec první výstava o Janu Husovi.
- V roce 1918 při cestě vlakem z exilu do vlasti se 21. prosince 1918 zastavil v Táboře T.G.Masaryk a promluvil k velkému lidovému shromáždění.
 - a 25. března 1920 prezident ČSR opět navštívil Tábor při oslavách 500. výročí založení města a byl jmenován jeho čestným občanem.
- V roce 1929 se v Táboře konala rozsáhlá Jihočeská průmyslová a hospodářská výstava, spojená s výstavou československého válečnictví, pořádanou ministerstvem národní obrany. Výstavu provázely sjezdy, slavnosti, kulturní události. Výjimečnost akce potvrdila i návštěva prezidenta ČSR T.G.Masaryka dne 30. června; celkem výstavu navštívilo přes 230 tisíc osob.

Památky a zajímavosti

Kotnov a Bechyňská brána

Věž Kotnov, bývalý hrad

Hrad měl pravděpodobně dvě věže s kruhovým půdorysem a dvě s čtvercovým. Zachována zůstala pouze kruhová věž Kotnov s připojenou Bechyňskou branou. Druhá, takřka identická, se nacházela v oblasti dnešní sladovny. Čtvercové (kvadratické) věže se nezachovaly. Jedna z nich, jihovýchodní, byla možná pouhou baštou U Zvoncův. (Po požáru se mluví o shoření právě této bašty). V místech dnešního pivovaru byla hradní kuchyně. V patnáctém století byl k hradu přistavěn parkán, na jehož jihovýchodním konci stála věž. Parkán existuje dodnes, v Táboře se říká „Na Parkánech“. Požárem roku 1532 byl hrad velmi poškozen. Archeologové našli 20 cm vrstvu popela. Hrad už ke své bývalé slávě nepovstal. Byl naopak využíván pro hospodářské účely. Vybudován byl pivovar. Ten už v současné době nefunguje, ale v těchto prostorách funguje nyní hotel.

Stará radnice.

Táborská radnice patří k nejvýznamnějším památkám pozdní gotiky v českých městech. Radnice má čtyři křídla, která obklopují malé nádvoří. Nejvýznamnější částí radnice je Velký sál s dokonale zvládnutou síťovou klenbou. Ve druhé polovině 17.století byla budova radnice přestavěna do barokního stylu, ale v roce 1878 byl radnici vrácen její gotický ráz. V současné době slouží radnice jako vstup do podzemních chodeb, k expozicím Husitského muzea i k pořádání kulturních akcí.

Kostel Proměnění Páně

Děkaný kostel Proměnění Páně na hoře Tábor, Žižkovo náměstí (2005)

Jordán

Vodní nádrž Jordán je nejstarší ve Střední Evropě, byla založena roku 1492 a vznikla přehrazením Košínského potoka. Z Jordánu pokračuje tok jako Tismenický potok. Nádrž má rozlohu okolo 50 hektarů a dosahuje hloubky až 18 metrů. Původně měla sloužit jako chovný rybník, ale později se ukázalo, že je na chov ryb příliš velká. Dnes slouží jako záložní zásobárna vody a je vítaným místem k odpočinku obyvatel i turistů. Od roku 1830 nebyla nádrž čištěna. V dohledné době se plánuje její vyčištění a vybagrování nánosů bahna, které může obsahovat choroboplodné zárodky.

Kostnický dům

Nejstarší historické zprávy k domu č. p. 220 jsou dochovány z počátku 16. století. Části domu jsou však patrně ještě starší, kamenné partie některých zdí jakož i pod domem se rozkládající rozsáhlé sklepy vykazují stavební prvky z gotického období, tj. ze století 15. Pro svůj historický význam byl proto prohlášen za národní kulturní památku.

V roce 1994 byl dům přebudován na penzion.

Husův park

Táborské Husovo náměstí, kterému se obecně říká Husovy sady nebo park u nádraží, začalo vznikat po roce 1871 - po vybudování železnice a otevření nádraží v Táboře. Tehdy z nádraží k většině táborských obytných domů a k městské bráně byla vzdálenost přibližně 2 km.

Při vstupu do Husových sadů - parku ze směru z centra města - od třídy 9.května (v letech 2005-2006 také zrekonstruované) - můžeme obdivovat velkou sochařskou kompozici „Mistr Jan Hus“ od významného čs. sochaře Františka Bílka (1872-1941). Pomník byl vybudován z iniciativy táborského „Spolku pro postavení Husova pomníku“ a odhalen dne 6.července 1928 (u příležitosti 513. výročí Husova upálení v Kostnici).

Tábor-budova Zemědělské školy (z r. 1903), za ní až k [Jordánu](#) se rozprostírá botanická zahrada

Zahrada byla založena roku 1866 a je druhou nejstarší botanickou zahradou v České republice. Patří k Střední zemědělské škole, která měla mezi léty 1900 až 1918 status vysoké školy. Tou dobou také zaznamenala botanická zahrada největší rozkvět. Zahrada zásobuje svými semeny své okolí od roku 1906. Nyní zasílá semena do více než 400 míst po celém světě a na přibližně 100 míst po celé České republice.

Návštěvníci Botanické zahrady mohou obdivovat více než 4000 druhů rostlin, od teplomilných rostlin pěstovaných ve sklenících, přes evropské i exotické druhy stromů, až po různé druhy koření a obilovin. Nejzajímavější je asi druh pšenice pěstovaný už před 8000 léty.

Rodáci a významné osobnosti Tábora

- Jan Krumlovský (1719–1763), český skladatel a virtuóz na violu d'amore, městský istor
- Jozef (Josef) Gelinek (1758 – 1825), pianista, skladatel, pedagog
- Karel Leopold Klauudy (1822-1894), český pedagog, politik, purkmistr-starosta Prahy, advokát
- Matěj Norbert Vaněček (1859–1922), matematik, istoric na pražské technice
- Oskar Nedbal (1874–1930), skladatel, dirigent, hráč na violu, spoluzakladatel Českého kvarteta
- Emanuel Chalupný (1879–1958), advokát, istoric, filozof, jazykovědec, národohospodář, spoluzakladatel Sociologického ústavu (1942), předseda Masarykovy sociologické společnosti
- Kamil Voborský (1883-1949), hudební skladatel, dirigent a učitel hudby, znalec a sběratel hudebních nástrojů
- Petr Zenkl (1884–1975), pedagog, primátor Prahy, ministr vlády a náměstek předsedy vlády, předseda Čs. Strany národně socialistické
- Hugo Vojta (1885-1941), istori, první zemský velitel Obrany národa
- Marie Záhořová-Němcová (1885-1930), vnučka Boženy Němcové, představitelka sociálních organizací v ČSR
- Václav Soumar (1887-1947), finančník, zasloužilý starosta (1929-1939) a čestný občan Tábora
- Jaroslav Vacek (1894-1944), vězeňský dozorce, přední regionální protinacistický odbojář
- Anna Hostomská (1907–1995), hudební publicistka, překladatelka, redaktorka Českého rozhlasu
- Adolf Kroupa (1910-1981), překladatel, kulturní organizátor, ředitel brněnského Domu umění
- Antonín Novotný (1913-2005), herec a chemický výzkumník- Dr.Ing.
- Vladimír Novotný (1914-1997), kameraman, zejm.trikových snímků
- Jan Schmid (* 1936), zakladatel experimentální Studia Ypsilon, umělecký šéf a ředitel Divadla Ypsilon v Praze, Dramatik, spisovatel, docent DAMU, scénograf a grafik.
- Jiří Hrzán (1939–1980), divadelní a filmový herec, televizní bavič a zpěvák
- Bohumír Janát (1949-1998), filozof, spisovatel, mluvčí Charty 77
- Jiří Traxler (* 1912), klavírista, skladatel, textař, aranžér
- Bohumil Němeček (1938-2010), boxer, olympijský vítěz (OH 1960 v Římě), mistr Evropy (1967)
- Miroslav Kalousek (* 1960), 8.ministr istori ČR a 4.předseda KDU-ČSL
- Jiří Lutovský (* 1964), reprezentační trenér MTB
- Ladislav Nagy (* 1974), literární kritik, překladatel
- František Korbel (* 1976), právník, politik
- Václav Křížek (1833–1881), pedagog, ředitel reálného istoric, vlastenec, politik a kulturní organizátor v Táboře

Granátová skála

V Táboře u Lužnice se nachází zajímavý geologický útvar - Granátová skála.

Poutní kostel v Klokotech

Naproti Kotnovu, přes údolí Tisemenického potoka, se rozprostírá poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech. Jeho stavba započala v roce 1700 a trvala 30 let. Stavba byla financována známými šlechtici a bohatými měšťanskými rodinami. Architektura poutního místa je pravděpodobně inspirována prací Jana Santiniho. Kostel samotný byl dokončen roku 1714. Během následujících let přibýly ambity a kaple.

- Kostel se řadí mezi nejvýznamnější památky v okolí a může se srovnávat s nejvýznamnějšími díly evropského baroka.

Barokní zámek Měšice

Tato budova s empírovou fasádou se nalézá ve východní části Tábora ve směru Chýnov -Pelhřimov, asi 2 km od Informačního centra Tábor. Původně renesanční tvrz byla v roce 1699 přestavěna Janem Josefem Carettem hrabětem z Millesima na barokní zámek. Dnešní majitel zámku Jan Berwid-Buquoy zpřístupnil objekt veřejnosti.

- Milada Petříková-Pavlíková (1895-1985), první čs. Žena-promovaná Ing. Arch. Na ČVUT v Praze; dcera tábořského MUDr. Jos.Pavlíka
- Rudolf Voborský (1895-1957), pedagog, dirigent, hudební skladatel
- Karel Mareš (1898 – 1960), historik, vojenský pilot, první velitel 311. čs. Bombardovací perutě RAF (1940)
- Jaromíra Hüttlová (1893-1964), PhDr., středoškolská profesorka, spisovatelka a překladatelka
- Karel Nedbal (1836-1889), advokát, organizátor hudebního života a člen městské rady v Táboře, otec skladatele Oskara Nedbala
- Martin Kolář (1836-1898), pedagog, historik
- Antonín Hnízdo (1906-1973), pedagog, ochránce přírody, publicista
- Karel Valter (1909-2006), pedagog, malíř a grafik, čestný občan Tábora

Zpracovala Radka Hejmalová-Millar

České osobnosti

Jindřich Plachta

- (1. července 1899 v Plzni – 6. listopadu 1951), vlastním jménem **Jindřich Šolle** byl český herec a spisovatel.

Narodil se jako nejstarší dítě v rodině, měl dvě sestry. Jeho otec, montér a strojní zámečnick v plzeňské Škodovce, nechtěl o herecké dráze svého syna ani slyšet. Mladý Plachta musel jít na plzeňskou obchodní akademii. V letech 1910 – 1911 byl s rodiči v ruském Bachmutu, kde otec pracoval na výstavbě lihovaru. Zde Plachta chodil do ruské školy. Měl se z něj stát účetní. Později vzpomínal na svá studia: „*Spíš by se našlo u krávy nadání ke hře na citeru než u mne atom pochopení pro podvojnou účetnictví.*“ Během studií vystupoval Plachta potají v plzeňském divadle jako statista. A s přáteli založil ochotnický spolek Jaro. Po maturitě odešel pracovat do Krakova jako úředník ve filiálce Pražské úvěrní banky. Po říjnu 1918 se vrátil a zůstal v Praze, kde si našel se dvěma kamarády podnájem na Smíchově a pracoval na šekovém úřadu.

Měl dvě sestry, Helenu a Vilmu (provdanou za architekta Hurta). Za 2. světové války byla celá rodina zapojena do ilegální odbojové činnosti, pomáhala například ukrývat odbojáře, člena ilegálního ÚV KSČ Jan Ziku. Se svou ženou Alenou měli

dvě děti, dceru Alenu a syna Zdeňka (nar. 1924, pozdější historik Dr. Zdeněk Šolle). Po 2. světové válce, i když nebyl zdravý, jako komunist chodil na brigády do kladenských dolů a pomáhal budovat socialismus. Možná i to uspíšilo jeho předčasnou smrt ve dvaapadesáti letech.

Místem jeho posledního odpočinku jsou Olšanské hřbitovy v Praze.

Své umělecké jméno Plachta si Jindřich Šolle dal podle své přezdívky. Ta vznikla za školních let, kdy mu jeho matka ušila velkou pelerínu, která na jeho hubeném těle doslova vlála. Jeden z učitelů na něj zavola: „Kam s tou plachtou?“ a přezdívka mu od té doby zůstala.

Jako filmový herec začal působit ještě v éře němého filmu. Jeho herecké schopnosti se projevily až po nástupu zvukového filmu. Zahrál si již ve 20. letech v rakouském filmu *Šťěstí u žen* (Sachsfilm, režie Otto Haas). První větší roli dostal však až v sedmadvaceti letech v němé verzi

filmu *Dobrý voják Švejk*. Filmovou hvězdou se stal až začátku třicátých let, po filmech s Vlastou Burianem a také v *Mužích v ofsajdu*. Výraznou postavou byl i jeho detektiv Klubíčko ve filmu *Vražda v Ostrovní ulici* (natočil režisér Svatopluk Innemann dle románu Emila Vachka *Muž a stín*), což byl první film natočený v ateliérech A–B Barrandov. Do konce 2. světové války pak natočil skoro osmdesát filmů. Většina jeho rolí diváky okouzluje dodnes. Například profesor Matulka z filmu *Cesta do hlubin študákovy duše* (1939). Ve 30. letech byl počítán mezi šest nejslavnějších filmových hvězd (Smolík, Plachta, Haas, Nedošínská, Baarová, Ferbasová).

Protože byl přesvědčeným komunistou, neměl po 2. světové válce problémy přejít do zestátněného filmu. Dokonce si sám napsal scénář k filmu *Pan Novák*, který propagoval tehdejší heslo „70 tisíc lidí z administrativy do výroby“. Zahrál si úředníka, který je přeřazen do továrny. Ještě krátce před svou smrtí, v létě 1951 navštívil s delegací čs. filmových pracovníků Sovětský svaz.

Filmografie

- 1926 *Dobrý voják Švejk*, režie Karel Lamač
- 1926 *Falešná kočička aneb Když si žena umíní*, režie Svatopluk Innemann
- 1930 *C. a k. polní maršálek*, režie Karel Lamač
- 1931 *Muži v ofsidu*, režie Svatopluk Innemann
- 1931 *On a jeho sestra*, režie Karel Lamač a Martin Frič
- 1931 *To neznáte Hadimršku*, režie Karel Lamač a Martin Frič
- 1931 *Obrácení Ferdýše Pištory*, režie Josef Kodíček
- 1932 *Anton Špelec, ostrostřelec*, režie Martin Frič
- 1933 *Vražda v Ostrovní ulici*, detektiv Klubíčko, režie Svatopluk Innemann
- 1933 *Dům na předměstí*, režie Miroslav Cikán
- 1935 *Bezdětná*
- 1935 *Jedenácté přikázání*, režie Martin Frič
- 1936 *Vojnarka*
- 1937 *Kříž u potoka*, režie Miloslav Jareš
- 1938 *Pán a sluha*, režie Walter Schorsch
- 1938 *Děti na zakázku*, režie Čeněk Šlégl
- 1939 *Svátek věřitelů*
- 1939 *Dobře situovaný pán*, režie Miroslav Cikán
- 1939 *Cesta do hlubin študákovy duše*, režie Martin Frič
- 1941 *Nebe a dudy*, dělník Fábera, režie Vladimír Slavínský
- 1941 *Advokát chudých*, hokynář Marvan, režie Vladimír Slavínský
- 1942 *Městečko na dlani*, obecní blázen Janek Pudeš, režie Václav Binovec
- 1942 *Karel a já*, drožkář Šourek, režie Miroslav Cikán
- 1944 *Prstýnek*, režie Martin Frič
- 1945 *Řeka čaruje*, režie Václav Krška
- 1946 *Pancho se žení*, režie Rudolf Hrušínský a František Salzer
- 1946 *Právě začínáme*, trhovec Divíšek, režie Vladimír Slavínský
- 1947 *Nevíte o bytě?*, dědeček, režie Bořivoj Zeman
- 1950 *Karhanova parta*, režie Zdeněk Hofbauer

Spisovatel

Psal humoristické články, básně, fejetony a črty, především do *Rudého práva*, *Tvorby*, *Haló-nedělních novin* (zde vycházely jeho pravidelné *Koutky*) i *Lidových novin*.

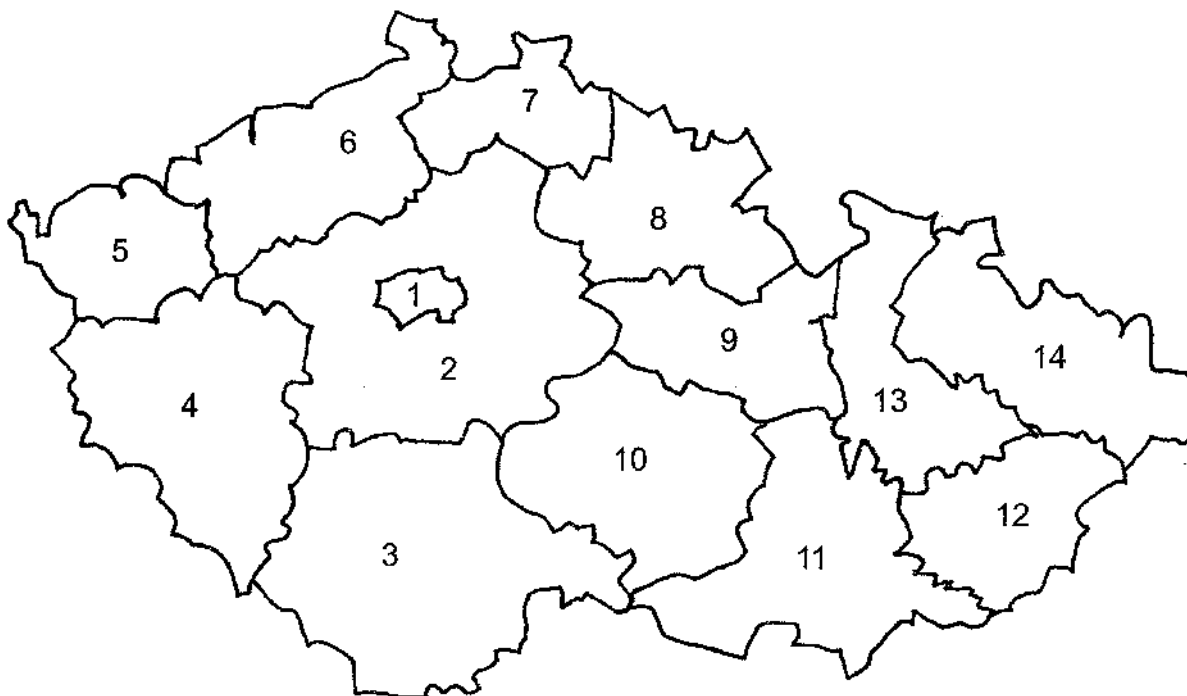
Literatura

- *Pučálkovic Amina* – ve své době velmi známá humoristická kniha (o žirafě v činžáku), která byla později upravena i jako televizní animovaná pohádka.
- *Dějepis světa a okolí*
- *Trampský nástin historie*
- *Radiopotlachy paní Acetylénové* (vycházelo na pokračování)

Zpracovala: Mirka Schullerová

Česká republika v číslech a údajích

PŘEHLED ČESKÝCH KRAJŮ

10. Vysočina

Nachází se ve střední části republiky. Většinu jeho území zaujímá Českomoravská vrchovina. Krajem prochází evropské rozvodí, pramení zde řada řek (například Sázava, Jihlava, Svratka). Je tu vybudováno několik vodních nádrží, které jsou zdrojem pitné vody pro Prahu a Brno. Surovinová základna kraje je chudá.

V kraji převládá venkovské osídlení. Většina obyvatel žije ve vesnicích do 500 obyvatel. Přebývá zde pěstování nenáročných obilovin, ojediněle lnu. Pokud jde o průmysl, převládá zde průmysl textilní a potravinářský. Žďár nad Sázavou je centrem strojírenského průmyslu. Na území kraje se nachází jaderná elektrárna Dukovany, vyrábějící pětinu objemu elektřiny v České republice. Největším městem kraje je Jihlava s historickým centrem a řadou průmyslových závodů. Na západě je důležitým střediskem Havlíčkův Brod, na východě Žďár nad Sázavou a Třebíč.

Území je dosud málo využíváno pro cestovní ruch. K významným památkám patří městská památková rezervace Telč zapsaná do Seznamu světového kulturního dědictví.

11. Jihomoravský kraj

Sever kraje tvoří Českomoravská vrchovina, jich nížiny kolem řeky Dyje a Dolní Moravy. Nacházejí se zde ložiska ropy, zemního plynu a lignitu (Hodonínsko), jejichž význam je pro české hospodářství hlavně doplňkový. Kromě toho jsou zde zásoby stavebních surovin. Jediným velkým městem je Brno. Jinak převládá venkovské osídlení.

V ekonomice kraje se uplatňuje hlavně strojírenství (Brno, Blansko, Adamov), významný je i potravinářský průmysl (Znojmo, Hodonín, Mikulov). Určitý podíl má dále průmysl stavebních hmot. Půda je úrodná, nevýhodou je však nedostatek srážek v některých oblastech. Kromě pšenice, cukrovky a ječmene se pěstuje zelenina, ovoce a vinná réva.

Kraj má řadu cenných turistických území: národní park Podyjí při středním toku Dyje, biosférickou rezervaci na Pálavě a chráněnou oblast Moravský kras s mnoha přístupnými jeskyněmi. Na území kraje jsou i četná archeologická naleziště.

12. Zlínský kraj

Nachází se ve střední části východní Moravy. V západní části se nacházejí nížiny podél řeky Moravy, východní a severní část tvoří hory – Beskydy, Javorníky a Bílé Karpaty. Většina měst leží v nížinách, v horských oblastech je hustota zalidnění nižší. V nížinách jsou dobré podmínky pro zemědělství, pěstuje se pšenice, cukrovka a sladovnický ječmen. V horských oblastech převládá pěstování brambor a píce.

Na území kraje se provozuje kožedělný průmysl (Zlín), je zde zastoupen i průmysl gumárenský (Otrokovice), strojírenský, chemický a elektrotechnický. V nižších oblastech kraje se uplatňuje i průmysl potravinářský. Hlavními středisky kromě Zlína jsou Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Valašské Meziříčí.

Turisticky zajímavý je skanzen v Rožnově pod Radhoštěm. Významnými lázněmi jsou Luhačovice (léčení nemocí dýchacích cest).

Zpracovala Radka Hejmalová-Millar

Vlastenecký kalendář

BŘEZEN

- 2. březen 1824** – Narozen Bedřich Smetana, český a světový hudební skladatel; jeho nejznámější skladbou je Vltava z cyklu Má Vlast
- 2. březen 1969** – Proběhl pohřeb Jana Zajíce, který se 25. února 1948 upálil na Václavském náměstí v Praze
- 3. březen 1994** – V Pasově umírá Karel Kryl, československý básník, písničkář, grafik a prozaik; byl hlavní postavou československého protikomunistického protestsongu
- 7. březen 1850** – Narozen Tomáš Garrigue Masaryk, první československý prezident.
- 8. březen 1918** – Započala bitva u Bachamače, proti sobě stanuly Československé legie proti německé armádě
- 12. březen 1999** – Den přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě (NATO)
- 13. březen 1918** – Skončila bitva u Bachamače, výhra čs. legií nad německou přesilou
- 14. březen 1939** – Slovensko za pomoci Berlína vyhlásuje samostatnost. Slovenský stát se stává jedním z prvních satelitů nacistického Německa
- 14. březen 1953** – Zemřel Klement Gottwald, první komunistický prezident v Československu (1948-1953)
- 15. březen 1939** – Německé jednotky neprávem vstoupily do rozpadajícího se Česko-Slovenska a okupovaly ho až do konce druhé světové války
- 16. březen 1939** – Byl oficiálně ustanoven protektorát Čechy a Morava a České země definitivně připojeny k Německu
- 17. březen 1896** – Narozen Josef Sudek, významný československý fotograf
- 22. březen 1471** – Zemřel Jiří z Poděbrad, husitský král (1458) a 41. český panovník; jediný český král, který nepocházel z královské dynastie, ale ze šlechty
- 23. březen 1887** – Narozen Josef Čapek, český malíř, autor slova „robot“ a bratr známého spisovatele Karla Čapka
- 25. březen 1420** – Bitva u Sudoměře; Husitští bojovníci v počtu 400 bojovníků, žen a dětí s 12 bojovými vozy porazili 2000 těžce oděných jízdních rytířů katolických feudálů
- 28. březen 1914** – Narozen Bohumil Hrabal, vynikající český spisovatel

Zpracovala: Mirka Schullerová

Etiketa

Pánský šatník

9. kapitola - Jak vypadá dnešní pánský šatník? Hlavní část věnujeme dennímu pracovnímu obleku (Business attire). Na samé hranici profesní a ležérní módy se ocitá Smart casual styl (tedy klubové sako, případně elegantní svetr s košilí), a pak už začíná volné pole neformálního oblečení. Pánská móda se nám před očima hodně mění, začíná mít i extravagantnější, výraznější podobu... Je třeba citlivě zvolit, kam vzít třeba „obnošený“ vzhled a kam raději obléct klasiku.

Nejlepší dar... vlastní styl!

Co nás vlastně nutí k povzdechu: ten muž má ale styl! Obdivujeme a hodnotíme schopnost demonstrovat dokonalou shodu mezi zevnějškem a vyváženým etickým chováním v různých situacích. Až pak je jednání naprosto stylové. Stylový, zdvořilý člověk působí sympaticky - je kompetentní, schopný a přesvědčivý. Konzervativní styl i trendové značkové oblečení (u některých lidí jde o drahého koníčka) nepodává jasnou informaci. V současné době funguje spíše podřízení se různé profesní skupině, ke každé orientaci patří jiné „uniformní“ oblečení. V některých pozicích platí dress code, kdy image zaměstnanců spoluvytváří styl firmy.

Tipy:

- Je dobré odhadnout situaci, na kterou si oblečení vybíráte. I hodně sebejistý člověk ve sportovním mezi lidmi ve značkových oblecích znejistí. Prostě, tentokrát špatně odhadl situaci.
- Mezi samozřejmá doporučení patří, že by oblečení mělo být čisté, vyžehlené a nemělo by být cítit kouřem ani potem. I drobná nedbalost může mít nedozírné důsledky.
- Vaše oblečení v zahraničí by se nemělo příliš odlišovat od přijatých zvyklostí v určité zemi a mělo by ladit s konkrétní příležitostí.

Dobře fungující pánský šatník

Vytvoření flexibilního a kompatibilního šatníku není úplně jednoduché. Každý muž by si měl poskládat základní šatník pro zimní i letní sezonu (jaro, léto a podzim se zimou). K primární rozvaze před plněním šatních skříní patří samozřejmě zvážení vlastní profesní a společenské pozice. Současný muž si všímá nových módních trendů, jeho projev začíná být mnohem odvážnější. Nicméně základní šatník by měl především reflektovat pracovní zařazení (obchodní, manažerské...), dle stabilních pravidel: základem zůstává vždy oblek, který sice nemusí být přesně podle posledních trendů, ale musí být zachovalý a svému nositeli by měl dokonale padnout.

Obchodní šatník by měl vypadat takto:

2 obleky, sako, 2 kalhoty, 6 košil (nejméně), 3 až 6 kravaty, 2 páry bot a dva opasky

materiál: alpaka, vlna a hedvábí - jsou nejvhodnější pro elegantní společnost

cool wool, gabardén a flanel - pro obchodní oblek pak tvíd, rybí kostra a káro jsou vhodné na sportovní oděvy

Tipy:

- Pro materiály pánského oblečení platí přímá úměra: čím vyšší je podíl přírodních vláken, tím je materiál kvalitnější.
- Ve světě byznysu se stále víc prosazují stylová šedá a klasická modř.
- Alternativou obleku šitému na míru je konfekce šitá (upravovaná) na míru.
- Látkový kapesník patří do pravé kapsy kalhot (měl by být vyžehlený). Používají se i papírové kapesníčky (po jednom použití se vyhodí).

Za chůze by mělo být jednořadé sako zapnuté na 2 horní knoflíky, dvouřadé sako by mělo být za chůze zapnuté. Při sezení se může rozepnout 1 knoflík u jednořadého saka, u dvouřadého pouze spodní. Při zvedání ze židle si musíte knoflíky zapnout! Jednořadé obleky jsou pohodlnější, a proto v poslední době převládají. Dvouřadý oblek je výhodný pro pány s větším objemem v pase.

- Muži si mohou v letním období sundat sako, o souhlas se žádá hostitel(ka) nebo přítomní.
- Košile - její manžety by měly vyčnívat asi 1 cm, maximální 1 1/2 cm z rukávů saka.

Do obleku patří vždy košile s dlouhým rukávem, jinak se dopouštíte společenského faux pas.

- Kravata: šířka je různá, podle módních trendů. Standardní délka se pohybuje mezi 132 a 142 cm. Dobrá kravata se pozná podle poutka, našitého zezadu (tak aby se do něj vsunul její kratší konec). Kvalitní kravata musí být samozřejmě ze 100% hedvábí!

Tipy:

- Kravata je vhodný dárek už proto, že se jejich šíře po několika sezonách výrazně mění. Nepůsobí dobře, pokud dobře oblečený muž o tomto „pohybu“ na módní scéně doplňků vůbec nic neví.
- Smokingová košile patří jen ke smokingu.

Oblečení na sport a volný čas

Rovné a úzké kalhoty a čisté (nepotrhané a neponičené) džíny s klasickým střihem - nejen v různých modrých odstínech, ale také černé, zelené a hnědé - ty musí mít každý muž ve svém šatníku. Kalhoty z kordu nebo směsových materiálů mají především rovný (chinos) střih.

V módě pro jiné než business aktivity k nim můžete oblékat trika, vesty s rukávem nebo s výstřihem do písmene „V“, a k nim trika. Nově se uplatňuje také vrstvení, na tričko s dlouhým rukávem se obléká další, v kontrastní barvě s krátkým rukávem. Na módní scénu se vrátily kára a pruhy, v pánské módě jsou ideální na košilích. Pěkná bílá košile už nově není určena do společnosti, ale také na sraz s přáteli. Namísto klasických převlečnicků v tzv. casual (ležerní) pánské módě, dominují bundy a bluzony, přes ně se nosí vesty nebo spíše kratší, tzv. městské kabáty (z vlněných i techno materiálů).

A znovu se objevují sportovní uvolněná saka z tradičních anglických materiálů (šetlendy, tvídy, rybí kostra a tartany) - tady je mnohé dovoleno: zajímavá podšívka, záplaty na rukávech, kontrastně zbarvený spodní límeček. Na různé sportovní disciplíny existuje speciální oblečení: třeba na greenu budete vítáni v klasické polokošili a dlouhých lehčích kalhotách.

Techno materiály vás zase vtáhnou do mnoha adrenalinových nebo extrémních sportů. Zatím jsme si nezvykli vídat jinde než o víkendu nebo na plážích muže v kalhotách se zkráceným střihem (7/8 délka či bermudy). Raději je, přes letní výheň, neoblékejte do zaměstnání, kde vás čekají mnohá jednání.

Obuv

Škála pánské obuvi se v posledních sezonách obrovsky rozšířila, jednak současným trendem k neoklasice (polobotky se šněrováním, i kombinovaný materiál) i větší eleganci u sportovní obuvi (inspirované tenisem, golfem a jachtingem). Podle tradiční etikety by měly být boty nejtmaší součástí oblečení - černé boty se nosí k černým, šedým a modrým kalhotám (oblekům), hnědé boty ke všem přírodním barvám (jako je hnědá, béžová, khaki, mechově zelená). Do módy se opět vrátila tmavě hnědá obuv. Volnost nošení všech druhů zmíněných typů obuvi se zastavuje teprve před večerní společenskou akcí, kam patří výhradně obuv společenská.

Tipy:

- Do pánských sandálů nepatří ponožky! Je také velmi neestetické, pokud si pán vezme k obleku tak krátké ponožky, že když se posadí, je mu vidět část lýtka mezi okrajem ponožky a kalhotami!

Módní doplňky

Kromě tradičních manžetových knoflíků se často nosí ozdobné prsteny, i dost masivní. Takové prsteny doporučujeme nosit pouze v případě, že se jedná o znak příslušnosti k nějakému spolku nebo pokud jde o šperk, který se dědí ve vaší rodině již po generace.

A hodinky? Pánové by jejich výběru měli věnovat zvláštní pozornost, neboť podle hodinek (a čistoty obuvi) se posuzuje úroveň gentlemana. Některé značkové stojí celé jmění. Speciální sportovní (letecké a potápečské) hodinky s mnoha číselníky, si ponechte na volný čas.

Velmi dobře vypadají také ozdobné šátky místo kravaty, dlouhé šály (do společnosti kašmírové, jinak i pletené), kožené rukavice.

A konečně se objevují kromě pěkných čepic - pletených nebo tvídových s kšiltem - zase plstěné klasické klobouky (slaměné pak na léto).

Aktovky a speciální tašky jsou doplňky, které podléhají vlivu módy. Často užívaná kožená galanterie musí po jistém času z vašeho šatníku pryč!

Vynikajícím doplňkem, který slouží i zdobí, jsou brýle (optické, sluneční).

Milé dámy a pánové, toto je poslední díl našeho Průvodce Etiketou. Věříme, že se díky němu v nadcházející společenské sezoně nespletete...

Zpracovala: Mirka Schullerová

ZÁBAVA

Sklářské humoresky – příspěvek od pana Jardy z Pretorie

Na prácheňské huti ještě pracoval jeden takový starý děda, snad bývalý sklář, aby si něco přivydělal k penzi. Dělal takové všelijaké pomocné práce po huti. Jednou mně v huti zastavil a ptá se: "Hele, mladej, ty jsi študoval?". Já na to: "Ano dědo.". On se znovu ptá; "Ty jsi opravdu študovanej?". Moje odpověď po druhé: "Ano dědo, opravdu.". Děda byl zřejmě potěšen a povídá: "To jsem rád, tak to mi můžeš poradit". Na to mu říkám: "Ale rád dědo, pokud to budu vědět!", v domnění, že se bude ptát na něco ze sklářské technologie. Teď teprve přišla jeho otázka: "Hele, já mám doma kozu, a ta mi už druhý den nežere. Co s ní mám dělat?". No nazdar, co teď? Vysvětlovat dědovi, že nejsem veterinář, to nemělo smysl. Jestli jsem podle něj "študovanej", musím znát všechno! V hlavě mi to šrotovalo na 120%, protože jsem věděl, že mu musím dát nějakou rozumnou odpověď. Pak mně napadla spásná myšlenka. Povídám: "Poslyšte, dědo, to není tak jednoduché, ale já bych tak nejspíš řekl, že asi něco špatného sežrala!". Děda se celý rozzářil; "Mladej, to máš úplně recht! Ta mrcha mi tuhle utekla, a začala žrát to zatracený bejlí u sousedova plotu. No, já jí zrychtuju!" A s potěšením odešel. Jestli to koza přežila, nevím, snad ano, ale od té doby jsem měl na huti náramnou reputaci. Na té samé huti se stala tato příhoda. V tu dobu byl ministrem spotřebního průmyslu (pod něhož spadalo i sklářství) jakýsi Málek. Bylo to někdy v zimě a koncem měsíce. Zima a všude dost sněhu. Brána do huti dokořán protože se "honil plán" aby byly premie. Nákladáky urychleně odvážely zabalené zboží na železniční stanici, aby mohly

být považovány za "vyrobené a odeslané". Ministr Málek měl ten den cosi na práci někde na Liberecku, a odpoledne, na zpáteční cestě ho napadlo podívat se do nějaké sklárny. No a prácheňská huť byla zrovna vedle silnice. Protože byla brána otevřená, ministerská Tatra 603 si klidně vjela na nádvoří. To velice rozzlobilo starého vrátného. Vyběhl ze své vrátnice a na vystupujícího ministra začal přísně volat: "Hele, mladej, tady nejni žádný holubník, tady je fabrika! Sem nikdo nesmí! Ven!". Zaražený ministr se bránil: "Já jsem ministr Málek!". Vrátný se nenechal odradit: "Ministr sem, ministr tam, to by mohl říct každě! Já Vás neznám! Ven!". A tak ministerská Tatra musela vycouvat před bránu a pan ministr chtě-nechtě podupával ve sněhu. Dědovi vrátnému to přece jenom nedalo, ve vrátnici zvedl telefon a volal na ředitelství přímo řediteli. (Následující verše podle ředitelovy sekretářky). Rozhovor v tomto smyslu: "Pane řediteli, je tady nějaký chlap a říká o sobě, že je ministr. Co s ním mám dělat? Já ho zatím vyhodil před bránu.". Ředitel se chytil za hlavu a rychle odpověděl, ať nic nedělá, že tam za pět minut bude. A také byl. Hned se začal ministrovi omlouvat, že návštěva nebyla oznámena předem, takže nemohl vrátného vyzoomět. Ministr s kysekým úsměvem odpověděl: "Neomlouvejte se, soudruhu řediteli, to bylo od toho vrátného naprosto v pořádku. A také moje chyba - já jsem se měl jemu představit a prokázat - jsem rád, že vidím, že se ostraha závodů bere vážně.". S ředitelem prohlédli urychleně huť a ještě urychleněji z huti vypadli a odjeli. A starý vrátný byl na dlouhou dobu v podniku hrdinou!

Čeština

Doplňte vynechaná písmena:

Drobná mu-ka, ptačí zp-v, dobrodru-ná kní-ka, propisovací tu-ka, blí-ká příbuzná, třicet o-stavců, prá-dná ka-sa, celozrnný chlé-, mří-ka, tě-ká –kouška, o-polední prochá-ka, b-lý sní-, he-ký úsmě-, vyv-klaný zu-, jsem rá-, tvaro-, obcho-, předlo-ka, čisté ne-ty, nové pla-ky, l-stky do divadla, kniha Obrá-kov- sv-t, he-ký svetiík, sva-ba.

Doplňte i,í/y,ý

Měl v úm-slu zp-vat p-sničku. Právě hl-nou zahrnoval v-kopanpou d-ru. V-rostl zde nejv-šší dub. Vš-chni b-dlel- spolu. Prasátko se zam-slelo a pak klop-talo s medv-dkem po pěš-ně. T-gr si ol-zoval jaz-kem tlamu. Za chv-li budeme m-t oběd, ab-chom se pos-ln-l-. V-c už ti nez-b-lo? Osl-k zdv-hl levé kop-tko. Zkoušel rozb-t ohradu a v-lézt ven z past-.

Připravila Radka Hejmalová-Millar

Křížovka od pana Jardy z Pretorie (z časopisu Magazin)

1	SIBÍŘSKÁ KUNOVITÁ SELMA	3. DÍL TAJENKY	CHŇAP	ZNAČKA ABVOLTU	PŘEKÁZETI		TUMÁTE	OBROUBIT	NECHYTAT									
JEZ.						LATINSKÝ ZÁPOR												
PŘÍTOK VÁHU						AVŠAK JANINSKÝ PAŠA												
BOJOVÉ VOZIDLO PĚCHOTY (zkratka)				ŠPLHAVÝ PTÁK ÚDAJE														
OSOBNÍ ZÁJMENO			OBŤŽNÁ VOLBA ŘECKÉ PÍSMENO															
CELOVATI							PRIMÁT TRUMF V BRIDŽI											
	VÉZTI SE JMÉNO MALÍŘE GAUGUINA					DRUH PEPŘE INDICKÁ PÁLENKA								DIVADELNÍ ZÁVĚS		EUROPEAN PATENT OFFICE (zkratka)	2. DÍL TAJENKY	UCHVÁTIT
ČÁST NOHY					ODE DNE VYDÁNÍ ČESKÝ HEREC										NEJVYŠŠÍ KARTA TÁTOVÉ (knižně)			
PAPOUŠEK			TORZE OPERÉNEC											LIČENÍ ŽACÍ NÁSTROJ				
UNITED NATIONS (zkratka)			MZDA STAVENÍ Z KLÁD											KOTRMELEC ITALIK				
JÍZDENKA						MINULÉHO ROKU EPIDEMIE						CHEM. ZN. RADONU HÁJOVÁ BYLINA						
	ŠALBA	OBRUBA OBRAZU PAPOUŠEK				DAV SLUŽEBNÍ POŘADÍ						ČIDLA ZRAKU PŘESPOLNÍ BĚH						
CHLAPEC					VOJENSKÁ JEDNOTKA BIOGRAF						MIH OBILNINA							
TENISOVÝ ÚDER				KOŘENÍ VOJENSKÁ JEDNOTKA						OBDĚLÁVAT PŮDU ÚZKÁ PROPAST				ZÁHADY (knižně)				
SETINA HEKTARU			SKUTEK BEZHRBÝ VELBLoud				DODAT ARDMA ZDOLAT VE VODĚ											
4. DÍL TAJENKY								DĚDINA NÁROD				SBOHEM STAHOVACÍ ZÁCLONA V OKNĚ						
	HRACÍ LIST	A SICE VULGO				BÁL SOUHLAS						HROZEN VČEL ŠATNÍ MOTÝLČI						
NÁRODNÍ ZBRAŇ GRUZÍNCŮ					ŠVÉDSKÝ HISTORIK EVROPAN						ČÁST OCEÁNU LOVY							
POBÍDKA				MOŽNÁ JMÉNO HERCE SKLENČKY						LYSÍ ZPĚVNÝ PTÁK				VÝCHODNÍ SLOVAN				
KOREJSKÁ DYNASTIE			VĚDRO USTUDNÝ ZNAČKA KILOTUNY					VÁNOČNÍ PÍSEŇ CHEM. ZN. KRYPTONU										
1. DÍL TAJENKY						JEDOAVÝ ALKALOID OBSAŽENÝ V OMĚJI												
CHEMICKÝ PRVEK						SHLUKY ROSTLIN						ZPĚVNÍ HLAS						

Zajímavosti

10 nejlepších kšeftů všech dob

Co stojí za astronomickými výděly nejlepších investorů? Je to jejich genialita, analytické schopnosti či štěstí? Posuďte sami, přinášíme výběr 10 nejlepších obchodů historie.

Na počátku roku 2011 zveřejnil prestižní deník International Business Times (IBTimes) seznam 10 nejlepších obchodů v historii. Čísla, které dokázali někteří investoři vydělat, jsou opravdu impozantní. Příběhy deseti nejlepších obchodů však ukazují, že kdo neriskuje, nic nezíská.

1. Sázka Johna Paulsona proti subprime hypotékám

Za nejlepší kšeft všech dob vybral deník International Business Times (IBTimes) obchod hedgeového fondu Johna Paulsona, který díky odhadnutí nemovitostí bubliny vydělal fondu v roce 2007 více než 15 miliard dolarů. Sám Paulson, který správně předpověděl hypoteční krizi a vsadil proti názoru naprosté většiny trhu, si přišel na necelé 4 miliardy dolarů. Obřího výdělku Paulson docílil díky tzv. „shortování“ či jinak řečeno díky sázce na pokles hodnoty.

Princip je shortování je prostý. Investor si od brokera nejdříve půjčí akcii, u které předpokládá pokles, a následně ji prodá. Jakmile se její cena snížila, investor akcii zpět koupí a vrátí brokerovi. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou dělá zisk investora. Nutno však podotknout, že názory na tuto obchodní techniku se značně různí, zatímco někteří ji považují za geniální, jiní ji mají za podvodnou praktiku. Některé země dokonce shortování v minulém roce zakázaly.

2. Jesse Livermorova předpověď krachu burzy v roce 1929

Jesse Livermore byl legendární spekulant z počátku 20. století. Proslavil se tím, že správně předpověděl krachy akciových trhů v letech 1907 a 1929. Při prvním pádu americké burzy v roce 1907 vydělal Livermore za jediný den 3 miliony dolarů, což odpovídá dnešním zhruba 70 milionům dolarů. Jedná se o nejvyšší jednodenní výdělek až do současnosti. Díky včasným prodejům v roce 1929 pak vstoupil do období Velké deprese se 100 miliony dolarů, což odpovídá asi 1,2 miliardě dolarů dnes.

Mnozí odborníci považují Jesse Livermora za nejlepšího spekulanta a obchodníka všech dob. Ostatní předčil především svojí obchodní filozofií, načasováním nákupů a prodejů a způsobem řízení peněz. Řada obchodníků jeho metody aplikuje až dodnes. Přesto však příběh Jesse Livermora happy endem nekončí. Navzdory tomu, že během několika týdnů dokázal vydělat desítky milionů dolarů, stejné množství peněz dokázal bez problémů v ještě kratším čase prodělat. Livermore tak nakonec skončil v obrovských dlužích a v roce 1940 spáchal sebevraždu.

3. Templetonovo zaměření na Japonsko

Sir John Templeton, který se narodil v roce 1912, patřil mezi průkopníky investování prostřednictvím podílových fondů. V roce 1960, kdy v Japonsku odstartoval třicet let trvající ekonomický zázrak, se Templeton zařadil mezi první zahraniční investory v zemi. V jednu chvíli měl dokonce jeho fond více než 60 % prostředků nainvestovaných v japonských aktivech.

Ještě před jeho geniálními investicemi v Asii, dokázal Templeton vydělat nemalé peníze během druhé světové války. V roce 1939 totiž vložil do 104 amerických společností, jejichž ceny akcií se pohybovaly pod jedním dolarem, 100 dolarů (do každé z nich). Za pouhé 4 roky se Templetonovo investiční portfolio čtyřikrát zvětšilo.

4. George Soros a jeho pokoření Bank of England

George Soros se do dějin zapsal především svými měnovými spekulacemi ze začátku 90. let minulého století. Nejprve poslal do kolen italskou liru, která musela výrazně devalvovat, aby následně donutil Velkou Británii vycouvat z Evropského mechanismu směnných kurzů a zachovat si tak vlastní měnu. Na své spekulaci proti Bank of England vydělal Soros přes 1 miliardu dolarů.

Důvodem, proč International Business Times nezařadily Sorose výše, bylo několik. Podle IBTimes nemusel Soros uskutečnit tak náročné analýzy jako ostatní finančníci z tohoto seznamu. S myšlenkou měnových útoků na italskou a britskou měnu navíc nepřišel sám Soros, ale jeho společník Stanley Druckenmiller. V neposlední řadě měl Soros spousty následovníků, jelikož řada lidí očekávala, že se systém ERM nedokáže udržet.

5. Jonesův výdělek na „Černém pondělí“

Paul Tudor Jones správně vytušil velký pokles akciového trhu v roce 1987 a na tzv. „Černém pondělí“, kdy burza zažila největší jednodenní propad v historii Wall Street, vydělal více než 100 milionů dolarů. Jones sice nebyl jediný, kdo na poklesu burzy v roce 1987 vydělal, jednoznačně z něj však profitoval nejvíce.

6. Predikce Andrew Halla na růst ceny ropy

Na šestém místě se v žebříčku umístil Andrew Hall, který zbohatl na obchodu s ropou. V roce 2003, kdy se prodávala ropa za 30 dolarů za barel a ekonomika se akorát dostávala z prasknutí technologické bubliny, vsadil Andrew Hall na to, že ceny ropy během dalších let výrazně vzrostou. Když o pět let později ceny ropy přesáhly hranici 100 dolarů za barel, bylo zřejmé, že Hall vsadil na správnou kartu.

Investice do ropy mu vynesla takřka 100 milionů dolarů. Hallův obchod měl o to větší cenu, že Hall měl údajně smlouvy koncipované tak, že v případě, kdyby cena ropy nepřekročila 100 dolarů za barel, by o všechno přišel. Andrew Hall však podobnými typy obchodů proslul a cíleně je vyhledával.

7. Důvěra Davida Teppera v americké banky v roce 2009

Na počátku roku 2009 nakoupil David Tepper akcie několika velkých amerických bank, které se doslova potácely nad propastí. Mezi ně patřily například i Bank of America či Citigroup. Do konce roku se oběma výše jmenovaným bankám podařilo několikanásobně navýšit svoji hodnotu a Tepper na nákupu jejich akcií vydělal 4 miliardy dolarů.

Tepper zainvestoval do akcií Bank of America a Citigroup v době, kdy ve finančním světě panovaly velké obavy z toho, že dojde k jejich znárodnění. Mezi investory se v té době šířila panika a zvěsti o konci světového finančního systému. Tepper však dokázal, na rozdíl od ostatních investorů, udržet nervy na uzdě, a jak ukázaly následující měsíce, šlo o dobré investice.

8. Chanosovo odhalení Enronu

Na osmé místo zařadil prestižní deník Jima Chanose, který se zabývá především shortováním. Mezi největší úspěchy Chanose patří zisk spojený s odhalením průšvihů ve společnosti Enron. Jim Chanos se na Enron zaměřil již v roce 2000 a jakmile přišel na nesrovnalosti v hospodaření firmy, informoval o tom média a připravil si pozici pro nakupování. Zanedlouho opravdu přišel pád Enronu a Chanos vydělal miliony dolarů.

Podobně dokázal Chanos odhadnout i problémy Baldwin-United, Tyco International či společnosti Worldcom. V současnosti se Jim Chanos zaměřuje na Čínu, jelikož nabyl přesvědčení, že její hospodářství je jedna velká bublina, která brzy splaskne. Pokud se jeho domněnky ukáží jako správné, stane se podle IBTimes jedním z nejuznávanějších analytiků historie.

9. Jim Rogers a jeho komoditní úspěchy

Devátou příčkou zaujal další Jim, tentokrát Jim Rogers, který se specializuje na investice do komodit. Jeho kariéra přitom měla několik vrcholů, po kterých vždy Jim Rogers opustil na čas svět investování. Místo toho raději na své motorce například dvakrát objel svět. Mezi jeho nejvýznamnější počiny patří založení komoditního indexu, který od roku 1998 navrátil více než 290 % své hodnoty. Rogers navíc očekává, že komoditní trh i nadále čeká růžová budoucnost.

10. Geopolitické hry Louise Bacona

Louis Bacon se na seznam neúspěšnějších obchodů dostal díky své předvídavosti v mezinárodní politice. V roce 1990 vydělal na vpádu Saddáma Husajna do Kuvajtu a na následném poklesu cen akcií a vývoji ropného trhu. V následujícím roce navíc správně předpověděl, že USA rychle Husajna porazí a trh s ropou opět začne růst. Na investiční analýze Louise Bacona je asi nejzajímavější skutečnost, že iráckou invazi očekával s větší pravděpodobností než třeba tehdejší americký prezident či další nejvyšší státní představitelé.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Mandle se mohou zdát k sýrům mdlé, ale jejich chuť vynikne zvláště vedle přestárlých sýrů a v kombinaci s jablkem. Měkké sýry posypejte mandlovými plátky.

Pistáciové oříšky nejen vypadají na sýrovém prkénku skvěle a dodají mu barvu, ale zároveň chutnají výborně se světlými krémovými sýry. Podávejte je třeba s ricottou, čerstvým kozím či těžkým smetanovým sýrem.

Vážně se tam hodí ovoce?

Ochutnejte a pochopíte. Jak ovoce, tak ořechy tvoří s dobrými sýry naprosto neodolatelnou kombinaci. Ovoce je zároveň způsob, jak osvěžit chuťové buňky a připravit je na jiný druh sýra. Přednost má sezonní ovoce. V zimě by to měly být jablka, hrušky a pak trochu exotiky, třeba medový meloun nebo hroznové víno. Sušené ovoce se hodí vždycky: datle, fíky, rozinky.

Volné kombinace s vínem

Lehké, mladé sýry si rozumí s lehkými bílými víny, sýry s modrou plísní zase s dezertními víny a muškáty. Krémové sýry ozvláštňují perlivá vína a sekty. Čím výraznější chuť sýra, tím výraznější by měla být chuť vína, aby se nepraly, ale doplňovaly.

Nenechte se svázat pravidly a zkoušejte, zkoušejte, zkoušejte.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Zdraví

Jsme opravdu obklíčeni rakovinotvornými látkami? Může nám úplně nevinná činnost způsobit rakovinu a přivodit smrt? Fámý si žijí vlastním životem a »zaručených« zdrojů rakoviny by se člověk nedopočítal. Někdy má strach opravdu hodně velké oči. Jindy zase není šprochu, aby na něm nebylo pravdy trochu.

Grilování

Mýtus

Při grilování zůstává ve spáleném mase chemická látka HA, která je někdy spojována se zvýšeným rizikem výskytu rakoviny tlustého střeva.

Reálný základ

Podle vědců se při grilování potravin, které obsahují bílkoviny, skutečně mohou vytvářet nebezpečné látky. Karcinogen HA se nachází i v cigaretovém kouři. Maso by proto nemělo být na uhel. Prevencí je čistý gril, kvalitní marináda a rozhodně je zdravější maso například podusit než grilovat.

Horké nápoje

Mýtus

Pití horkých nápojů vede k poškození a následně rakovině jícnu. Riziko se zvyšuje až osmkrát a důkazem jsou země jako Írán nebo Brazílie, kde se nápoje pijí velmi horké, a kde existuje nadprůměrný výskyt rakoviny jícnu.

Neprokázano

Studie hovoří o pití naprosto vařících nápojů v uvedených zemích. To v Evropě neplatí. Zvýšený výskyt rakoviny v některých částech světa je navíc spojený s užíváním kovových brček, která přispívají k zánětům jícnu.

Mobilní telefon

Mýtus

Světoví odborníci přiznali mobilům určitou rakovinotvornost, ale menší než například azbestu. Podle nich jde o riziko na úrovni inhalace výfukových plynů. Proto radí používat častěji systém handsfree a textování místo volání.

Pochybné

Jiní vědci teorii ihned napadli s tím, že riziko rakoviny mozku je stejné u lidí s mobilem i bez mobilu. Nebezpečí je nepatrné, i když odborníci uznávají, že neexistuje ucelená studie na toto téma. Přímá souvislost ale nebyla nikdy prokázána.

Zácpa

Mýtus

Častá zácpa vede k hromadění škodlivin, které mohou způsobit rakovinu střev.

Reálný základ

Tuto teorii vám nikdo nepotvrdí. Ale je faktem, že konzumace na vlákniny bohaté stravy urychluje trávení a rychleji také odstraňuje škodliviny z těla. Hovoří se o tzv. autointoxikaci organismu škodlivými látkami, které byly v těle příliš dlouho. Ve východní Asii jedí lidé hodně vlákniny, proces trávení je rychlejší a výskyt rakoviny střev je v této části světa opravdu nižší.

Mikrovlňka

Mýtus

Její elektromagnetická radiace způsobuje rakovinu.

Nepotvrzeno

Jde o jiný typ radiace než ten, který vede k rakovině. Mikrovlňka totiž vysílá neionizující elektromagnetické záření, které se v ničem nepodobá záření rentgenu. Mikrovlňka nás neozáří a není ani pravda, že by pak z pokrmů doslova sálala radiace. Trouba ani nezmění složení jídla víc než jiné způsoby přípravy. Výsledek je proto stejný jako při jiném vaření. Riziko rakoviny se tudíž nijak nezvyšuje.

Myčka na nádobí

Mýtus

Pro mnohé symbol čistoty, ale ve skutečnosti obí skladiště bakterií, které jsou zdrojem nemocí a mohou i zabít.

Pravda

Bohužel je to pravda, tedy pokud není myčka řádně čištěna. V zanedbané myčce se nachází až 3,5 milionu bakterií na 100 centimetrů čtverečních. Mezi nimi bakterie čeledi enterobacter, které způsobují infekce dýchacích a močových cest, bacillus cereus (zdroj otravy jídlem) a campylobacter (vyvolává střevní infekce).

Zpracovala: Mirka Schullerová

Kultura

Film : War Horse (Válečný kůň)

Režie: Steven Spielberg

Premiéra: 24. 02. 2012

Hrají: Emily Watson, David Thewlis, Peter Mullan, Niels Arestrup, Tom Hiddleston, Jeremy Irvine, Benedict Cumberbatch, Toby Kebbell

Působivý příběh mladého chlapce jménem Albert a jeho milovaného koně Joeyho se odehrává na samém počátku první světové války. Joey je Albertovým otcem prodán britské jízdě a následně poslán na frontu, kde začíná jeho pozoruhodná pouť na pozadí velké války. Navzdory překážkám, kterým je na každém kroku nucen čelit, Joey ovlivňuje a mění životy všech, se kterými se na své pouti setká. Albert, který na svého přítele nedokáže zapomenout, opouští domov a vydává se na francouzská válečná pole, aby zde svého koně našel a přivedl ho zpátky domů.

Zpracovala: Mirka Schullerová

Humor

*Znáte tu, jak se večer vrátí Bill Gates domů a vítá ho kyselý obličej jeho manželky? Zeptá se tedy: "Provedl jsem snad něco?" Jeho žena Melinda si povzdychne. "Bille. Prosím tě. Až ti příště napíšu na papírek, že máš koupit čínu, přines domů něco k jídlu, ano?"

*Policista zastaví auto s mladými manželi a děčkem a provádí u řidiče dechovou zkoušku na alkohol.

Naměří manželovi 0.8 promile. "To není možné, musíte mít pokažený přístroj."

"Tak ať tedy dýchne manželka." rozhoduje policista. Výsledek - opět 0.8 promile.

"Tak ať tedy dýchne i děčko!" rozhodne policista a opět naměří 0.8 promile.

Propustí je tedy a po odjezdu manžel říká manželce:

"Vidíš, říkala si, že ta slivovice děcku uškodí. Jemu neuškodila a nám pomohla!"

*Matka telefonuje učitelce: "Prosím vás, nedávejte dětem úlohy z matematiky, ve kterých láhev piva stojí korunu osmdesát. Manžel pak nemohl celou noc usnout!"

Zpracovala: Mirka Schullerová

Správná řešení

Čeština

Drobná muška, ptačí zpěv, dobrodružná knížka, propisovací tužka, blízká příbuzná, třicet odstavců, prázdná kapsa, celozrnný chléb, mřížka, těžká zkouška, odpolední procházka, bílý sníh, hezký úsměv, vyviklaný zub, jsem rád, tvaroh, obchod, předložka, čisté nehty, nové plavky, lístky do divadla, kniha Obrázkový svět, hezký svetřík, svatba.

Měl v úmyslu zpívat písničku. Právě hlinou zahrnoval vykopanpou díru. Vyrostl zde nejvyšší dub. Všichni bydleli spolu. Prasátko se zamyslelo a pak klopýtalo s medvídkem po pěšině. Tygr si olizoval jazykem tlamu. Za chvíli budeme mít oběd, abychom se posilnili. Víc už ti nezbylo? Oslík zdvihl levé kopýtko. Zkoušel rozbít ohradu a vylézt ven z pasti.

Křížovka:

Takto si určitě pořídil první jarní milenku